

Nem a szakma belügye

Az építésügyi igazgatásban is szemléletváltozás szükséges

Rövid hírből tudtuk meg, hogy a napilapok szeptember 14-én, hogy megkezdődött Budapesten, a Technika Házában az I. építésügyi igazgatási konferencia. Megnyitó előadásában Ábrahám Kálmán építésügyi és városfejlesztési miniszter hangsúlyozta: az építésügyi ágazatban dolgozók egyre fontosabb szerepet töltenek be a környezetformálásban, a természetes és az épített környezet összhangjának megteremtésében. A településfejlesztés, a területrendezés, a kommunális szolgáltatások minősége, ezek összehangolt fejlesztése nem csupán közéletformáló tényező, hanem értékteremtő és értékmentő, tudatformáló feladata is a szakma minden képviselőjének.

De hát mi is az építésügyi igazgatás? Igencsak egyszerűsítve: azoknak a hatósági előírásoknak a gyakorlati alkalmazása, amelyek az építési tevékenységet, legyen az bármilyen természetű, egységes elvek alapján engedélyezéshez kötik, tervezhetővé, szabályozhatóvá, ellenőrizhetővé teszik. A tanácsok építésügyi szakigazgatási szervei — magyarul: építési osztályai — hatáskörébe utalta az 1964-es keltezésű építési törvény e terület hatósági feladatainak ellátását — döntő többségében ez a megbízás az építkezések engedélyezését, ellenőrzését jelenti. A törvény egységes rendszerbe foglalta a települések fejlesztésével kapcsolatos kötelezettségeket, rögzítette, kik folytathatnak építéstervezési és -kivitelezési tevékenységet — s ez a sokrétűség azt jelzi: az építésügyi komplex szabályozása volt a törvényalkotók célja.

Hogy az érdekelt, tanácsvezetők, tudományos kutatók, tervezők nemrégiben három napon át mondtak véleményt az építésügyi igazgatási gyakorlati tapasztalatairól, az tükröződése egy felmérésnek az állam-

elődója, dr. Gajdócsi István, Bács-Kiskun megye tanácselnöke így fogalmazott: „Különböző fórumokon szíveskedve viták, nyilatkozatok, vélemények hangzanak el, településrendezési, beépítési kérdésekről, tilalmakról, szanalásról... a lakosság széles rétegei véleményét nyilvánítanak, érveket és ellenérveket sorolnak fel a települések képének, építészeti harmóniájának megbomlásáról, a lakótelepek egyhangúságáról, a külterületek és a zártkerti építés számos fonákosságáról, az építési ügyek intézésének merevségeiről, a hivatali packázásokról.” Eszerint az építésügyi igazgatás a közvélemény érdeklődésének homlokterébe került...

— S okkal-joggal. Ma már aligha tekinthető egy szakmai belügyének, hogy hol, mit szabad építeni, milyen minőségben, mennyire illeszkedve a pillanatnyi, s a leendő környezethez. Hogy a hatósági munka mennyire van összhangban az általa szabályozott, engedélyezett s ellenőrzött építőipari tervező- és kivitelező tevékenység minőségével, az első sorban értelmezési kérdéseket vet fel. Többen elmondták

niillik irreális előrejelzésekkel, az adatszolgáltatás hiányosságával, a túlszabályozottsággal, a személyi feltételek romlásával, az építésigazgatási szervezeti keretek beszűkülésével, a lakossági és hatósági véleménycsere hiányával mielőbb szembe kell néznünk, e gondokra megoldást kell találnunk. A helytelen településszerkezet, a zsúfolt beépítés, az elavultság, a karbantartás és az üzemeltetés hibái csak hosszabb távon, s nagy költségköltséggel korrigálhatók. Még nehezebben állíthatók elő újra azok az értékek, amelyek a természetes környezetből tűnnek el a helytelen, szakszerűtlen építésigazgatás következtében. Ha a szakemberek nem ott vannak, ahol a döntések születnek, ha a településfejlesztési koncepció nem megbízható előzetes adatokra épül, ha egy-egy jellegzetes városkép jövőre várhatóan elvész, ha indokolatlan építési tilalmak szabnak gátat az építési kedvnek — s még sorolhatnánk az aktuális gondokat — nem csupán egy szakma tekintélye károsodik...

— Ajánlások, konkrét javaslatok születtek-e a konferencián?

— Azt kérdezném inkább, hogy mit hoztak haza magukkal a tanácskozás résztvevői. Elsőként említendően a nyílt, a mellébeszélések nélküli, az egymásramutogatás szokását levetkező szellemet. S ez, azt hiszem, tükröztet az építésügyi igazgatás hatáskörén: kell és érdemes megfontolt, érvekkel

frissebb szerek kezdenek fújdogni. Maróthy Győzővel, a Csomiterv városrendezési szakfőmérnökével, a konferencia egyik résztvevőjével a szemléletváltozás szükségességének indokairól beszélgettünk.

— A konferencia egyik

megmerevedett, nem volt képes követni a gazdasági, társadalmi, életmódbeli változásokat, rugalmatlansága miatt egyre kevésbé alkalmas a helyi sajátosságok figyelembevételére.

— Az egyik alföldi nagyközség tanácselnöke tette szövé: a magánépítetőnek a telekosztástól a befejező munkák engedélyezéséig olyan hosszú hatósági ügyintézési folyamatot kell végigasszisztálnia, hogy azt nemcsak kedvrontónak, de már kifejezetten bürokratikusnak kell nevezni. Tucatnyi hivatal, szervezet peccsétje, engedélye, láttamozása veszi el az időt, s a pénzt, mire az építető egyáltalán hozzákezdhet az alapozáshoz.

— S ha még hozzáteszünk ehhez, hogy az építési engedélyek elbírálásához felkészült szakemberekre is szükség van, de a szakma legjobbjai presztízs- és javadalmozási okokból — nem szívesen ülnek be a hatósági íróasztal mögé — akkor érthetőbbé válik a konferencia alapgondolata. Hogy tud-

kat rendezni. De persze más is van a tarsolyunkban: az egységes műszaki nyilvántartás Bács-Kiskun megyei rendszeréről kapott információkat, a műemlékvédelem és a városrekonstrukció hazai és külföldi követendő példáit érdemes lesz itthon „kicsomagolnunk”. Vagy tanulmányoznunk a barcsi példát, ahol olyan lakossági tájékoztató központ működik, amely a városgazdaság és -gazdálkodás, az építésség minden területéről naprakész információkkal rendelkezik, ahol a városi főépítész emberközelben politizál, s amely városépítészeti bemutatóhelység is egyben. Sorolhatnám a tapasztalatcserének is beillő konferencia többi tanulságát. Végül mégis egyet húznék alá: a porosz túlszabályozottság és merevség felváltására annak igénye fogalmazódott meg bennünk, hogy az állampolgárok jogérzésére számítva és alapozva kellene hatósági munkánkat korszerűsíteni, egyszerűsíteni.

Pálffy Katalin

es skórus

mán, a Magyar Villamos-Művek Tröszt szakszervezeti bizottságának titkára és dr. Dobóczy Károlyné, az SZMT titkára). Közös vacsora követte a születésnap hangversenyt. „A műsoron kívüli” együttlét sem idegen a dalosoktól összeszokott a 40 énekes, akik között akad nyomdász, konzervatőrista.

— Hogyan lehetséges ez?

— kérdeztük dr. Mihálka Györgytől, aki 1972 óta vezet az Erkel-együttest.

— A munkaskórus-mozgalom lényegéből fakad, hogy nem zárja el senkitől a hozzá vezető utat. Sőt, inkább kecséget, hívogat az éneklés, a muzsika varázsával. Ez a kórus nemcsak az üzemé, a városé. Szegedé is.

A karnagy hivatása, szenvedélye, hobbija a kórusmuzsika. Hű követője Jurka József, az alapító tagok sorából:

— Hetvenévesen is ragaszkodom az együtteshez. Tizenketten kezdtük, hatvanan voltunk, amikor megnyertük Kertész Lajost, Lászlósnak bevettük a muzsika várát, szorgos tanulás árán. Kezdetben csak hangunk volt, most ott tartunk, hogy Mihálka György hallatlan igényességgel, precizitással tud dolgozni velünk, munkásokkal.

M. E.

Sikeres hulladékgyűjtési akciók

Sikeresek a hulladékgyűjtési, társadalmi akciók, ezeknek is köszönhető, hogy az idén a lakosságtól begyűjtött különböző, még hasznosítható hulladékok értéke várhatóan eléri a 30 millió dollárt — jelentették be hétfőn a MEH Tröszt sajtótájékoztatóján. A csaknem 200 tonna vas-, a 20 ezer tonna színesfém-, a 110 ezer tonna papír- és az 5–6 ezer tonna textilhulladék másodnyersanyagként jelentős importmegtakarítást tesz lehetővé, és javítja a hazai ipar nyersanyagellátását is. A lakosságtól begyűjtött hulladékok mennyiségének növelésében kiemelkedő szerepe

van a Hazafias Népfront kezdeményezéseinek, akciói jelenleg már az ország több mint egyharmadára kiterjednek.

Mátsik György, a MEH Tröszt vezérigazgatója elmondotta, hogy az utóbbi években, a melléktermék- és hulladékhasznosítási kormányprogram megvalósítása során jelentősen előrehaladtak a begyűjtőhálózat fejlesztésében. Jól bevált az átvevőhelyek szerződéses üzemeltetési formája. Jelenleg egy új típusú átvevőhely-hálózat megszervezésén dolgoznak, amelynek első egységeit a tervek szerint Budapesten és Székesfehérváron építik ki.